

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2024. № 4.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.60>

УДК 657.005

Т. В. Чередніченко,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8581-8543>

О. В. Чук,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9893-8958>

Л. П. Миськів,

*к. е. н., старший викладач кафедри обліку та оподаткування, Національний
університет біоресурсів та природокористування України*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4818-5468>

СОЦІАЛЬНИЙ ОБЛІК У КОНТЕКСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

T. Cherednichenko,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and
Consulting, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

O. Chuk,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and
Consulting, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

L. Myskiv,

*PhD in Economics, Senior Lecturer of the of the Department of Accounting and
Taxation, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

SOCIAL ACCOUNTING IN THE CONTEXT OF ACCOUNTING PRACTICE

Стаття присвячена соціальному обліку та історії виникнення його, як реакція на зростаючу увагу до соціальних, екологічних та етичних аспектів підприємства. Досліджено, що історія соціального обліку розпочалася у 1960-1970-х роках з появою перших публікацій даного дослідження. З тих пір соціальний облік пройшов кілька етапів розвитку, включаючи стандартизацію та інтеграцію в сучасну бухгалтерську практику. З'ясовано, що соціальний облік займає центральне місце серед інших складових бухгалтерського обліку, оскільки спрямований на вимірювання та звітність про соціальні та екологічні аспекти діяльності підприємств. Розкрито, що основна відмінність від фінансового обліку зосереджена на фінансових показниках, тоді як соціальний облік аналізує соціальні, екологічні та етичні аспекти. Описано основні компоненти соціального обліку, які включають економічні, соціальні, екологічні та етичні аспекти, які разом визначають соціальну відповідальність підприємства.

The article focuses on the issue of social accounting, examining its origins and evolution, as well as its place and importance among other aspects of accounting. Social accounting has emerged as a response to the growing attention to social, environmental and ethical issues that have become relevant to modern business. It is proved that the history of social accounting dates back to the 1960s and 1970s, with the emergence of the first scientific publications and research in this area. Since then, social accounting has come a long way, including several stages of evolution.

It is found that social accounting is central to other components of accounting, as it is aimed at measuring and reporting on the social and environmental aspects of enterprises, which is becoming increasingly important for companies in the modern world. It is revealed that the main difference from financial accounting is focused on financial indicators, while social accounting analyses social, environmental and ethical aspects.

It has been studied that accounting, as a subspecies of social accounting, is aimed

at measuring and analyzing costs associated with social programs and initiatives of the enterprise. It has been found to help businesses report on social costs and their impact on the community and contribute to more transparent and responsible business practices.

The main components of social accounting are described, including economic, social, environmental and ethical aspects. Economic aspects cover the costs and benefits associated with social programs and initiatives, as well as the impact of the enterprise on the economic development of the community. Social aspects include the company's interaction with various social groups, including employees, consumers and local communities. Environmental aspects relate to the impact of the enterprise's activities on the environment and the conservation of natural resources. Ethical aspects include compliance with ethical principles and standards in all aspects of the enterprise's activities.

It is determined that social accounting is an important tool for enterprises that allows them to take into account social, environmental and ethical aspects in their activities. Understanding and implementing social accounting can help enterprises not only improve their reputation and relations with stakeholders, but also achieve more stable and sustainable development.

Ключові слова: *соціальний облік, компоненти, суспільство, бухгалтерський облік, фінансовий облік, соціальна відповідальність, підприємство.*

Keywords: *social accounting, components, society, accounting, financial accounting, social responsibility, enterprise.*

Постановка проблеми. Протягом останнього десятиліття багато зусиль приділялось при дослідженні сфери соціального обліку. В цілому соціальний облік відіграє важливу роль у розвитку підприємства, адже він сприяє успішності, стійкості та сталому розвитку. Варто зазначити, що поняття «соціальний облік»

достатньо молоде, адже з'явилося в середині ХХ століття внаслідок зростаючої уваги до соціальних та екологічних аспектів бізнесу. Тому, подальше дослідження сутності, значення та ролі соціального обліку допоможе виявити нові тенденції та встановити взаємозв'язки між різними факторами.

Актуальність дослідження соціального обліку є важливим напрямом дослідження, оскільки даний вид допомагає підприємству та суспільству в цілому реалізувати свої соціальні та екологічні цілі, покращити сталість розвитку та забезпечує стабільність та успішність підприємств у сучасних умовах глобалізації і економічний успіх на довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню «соціальний облік» вчені з різних галузей приділяли увагу та проводили різноманітні дослідження. Герасименко О. [1] у своїй праці порівнює характеристику міжнародних стандартів ведення соціального обліку та підготовки нефінансової звітності і виокремлює принципи якості соціальної звітності. Торечця П. [2] досліджує соціальний облік та його роль у бізнесі. Ділли С. [3] спеціалізується на соціальному обліку в контексті глобального управління. Лаврова-Мазенко О.О. [4] та інші автори розкрили у своїй праці складові системи соціального обліку, виявили особливості соціально відповідального бізнесу в контексті сталого розвитку. Джей Татер [5] висвітлює еволюцію соціального обліку від міри соціальної відповідальності до інструменту для вимірювання впливу компанії на суспільство та навколишнє середовище.

Інші вчені в своїх дослідженнях акцентують увагу на важливості соціального обліку в сучасному суспільстві, вказують на виклики та обмеження, а також надають рекомендації щодо його ефективного впровадження.

Метою статті є дослідження місця соціального обліку в системі бухгалтерського обліку, його ключових відмінностей від фінансового обліку та виокремлення основних компонентів соціального обліку.

Основні результати дослідження. Оцінка кожного виду діяльності суб'єкта

господарювання здійснюється за умови відображення у звітності повної та достовірної інформації, яка формується в системі бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік розглядається як мова бізнесу та економіки, яка дозволяє передавати інформацію про те як працюють підприємства, державні організації і установи, неурядові організації, домогосподарства усім зацікавленим сторонам. Існують різні форми облікових систем у економіці та діловому адмініструванні, які також мають різні цілі та завдання.

За два десятиліття в обліковій науці досліджуються питання, що стосуються корпоративної соціальної відповідальності, звітності, соціального обліку та аудиту на глобальному рівні.

Саме завдяки динамічності управлінських систем з'являються нові напрями розвитку облікової думки та формуються нові види бухгалтерського обліку. Зокрема, для інформаційного забезпечення соціально відповідальної діяльності суб'єктів господарювання необхідно впроваджувати в українську практику соціальний облік.

Однак перед тим як перейти до історичної появи соціального обліку, варто дослідити сутність останнього в структурі бухгалтерського обліку. Отже, як відомо, бухгалтерський облік – це процес, який систематично та всебічно реєструє події та операції і перетворює їх у фінансову інформацію суб'єкта господарювання для прийняття зацікавленими сторонами відповідного управлінського рішення. Відповідно усі операції ідентифікуються, записуються, впорядковуються, узагальнюються, належним чином спрощуються та повідомляються зацікавленим сторонам.

Загальноприйняті принципів GAAP [6], які є фундаментальними положеннями і на яких базується вся система бухгалтерського обліку містять правила для підготовки бухгалтерської звітності у формі концепцій, угод, припущень і принципів, що не тільки усувають плутанину, але й забезпечують послідовність і одноманітність процесу.

В літературі можна зустріти узагальнене твердження щодо систем бухгалтерського обліку, де існує бухгалтерський облік, який включає в себе управлінський, фінансовий та інші види обліку (рис. 1):.

Розглядаючи рис. 1 зазначимо, що фінансовий облік, як галузь бухгалтерського обліку включає в себе запис операцій, та належить до виду обліку, за допомогою якого формується баланс за даними синтетичних рахунків. Він призначений для задоволення інформаційних потреб зовнішніх зацікавлених сторін підприємства щодо фінансових наслідків. Управлінський облік надає необхідну інформацію керівництву для прийняття раціональних управлінських рішень менеджерами всіх рівнів управління (стосовно коштів, витрат, прибутків, збитків тощо). Облік витрат допомагає фіксувати ціну, контролювати витрати та надавати відповідну інформацію для прийняття оперативних та стратегічних рішень.

Рис. 1. Складові бухгалтерського обліку

Джерело: сформовано авторами

При цьому управлінський облік та облік витрат призначені бути центральними інструментами і основою для більшості внутрішніх управлінських рішень і часто не є безпосередньо доступним для зовнішніх зацікавлених сторін [7, С 31].

Податкові розрахунки (облік) - це система бухгалтерського обліку, що займається групуванням інформації для податкових органів та їх сплати.

Соціальний облік (облік соціальної відповідальності) спрямований на розкриття можливостей, як суб'єкт надає суспільству, з точки зору медицини, житла, освіти тощо.

Соціальний облік можна охарактеризувати як процес формування систематизованої, релевантної інформації, що характеризує соціальну відповідальну діяльність суб'єкта господарювання та спрямована на прийняття соціальних рішень в межах концепцій сталого розвитку підприємства [8].

Соціальний облік у вузькому розумінні можна визначити як «інструмент» корпоративної соціальної відповідальності: ідентифікація і реєстрація діяльності суб'єкта господарювання з точки зору його соціальної відповідальності. Це метод за допомогою якого будь яка організація прагне оцінити (позитивно чи негативно) вплив своєї діяльності на людей, навколишнє середовище та суспільство в цілому. Іншими словами, здійснюється фіксація соціальних результатів діяльності організації для подальшого їх оцінювання [2].

Соціальний облік, також відомий як облік соціальної відповідальності, є частиною системи корпоративної звітності. Це концепція, яка була введена для кращого формулювання заходів, які сприяють довгостроковій цінності та ролі, яку організації відіграють у суспільстві. Це також підмножина системи бухгалтерського обліку потрійного результату, яка наголошує на трьох вимірах ефективності: соціальному, екологічному та фінансовому, що виходить за межі мотиву отримання прибутку та зосереджується на сталому розвитку.

Систему соціального обліку відповідно до функціонального призначення слід розглядати в контексті облікових підсистем, які характеризують стан і використання трудових ресурсів. З точки зору такого підходу соціальний облік можна розглядати як напрям в бухгалтерському обліку, що розширює межі традиційного обліку в бухгалтерському обліку, розкриває факти господарської діяльності в обліку соціальних витрат, економічних та екологічних заходів з метою прийняття ефективних управлінських рішень щодо впливу підприємства на

суспільство, адаптованих до вимог зовнішнього та внутрішнього середовища.

Сучасна історія соціального обліку розпочалася в 1960-х роках – періоду, якому характерні помітні підвищення рівня обізнаності громадськості щодо питань соціальної відповідальності та якості життя. Перші відомості про використання терміну «соціальний облік» зустрічається в наукових дослідженнях 1960-х років в роботах «Соціальний облік» (Social Accounting) Джона Генрі Дейвісона (John Henry Davidson), опублікована в 1962 році, та "Соціальний облік і соціальна аудиторія" (Social Accounting and Social Auditing) Адама Лоуранса (Adam Lowrance), яка була випущена в 1966 році .

Також у своїх працях Ділі [3] відображає мінливі умови навколишнього середовища, описові терміни, пов'язані з концепцією соціального обліку, є не чітко визначеними і помітно варіюються в ранній літературі.

В 1970-х роках була прийнята концепція соціального обліку: «соціальний облік стосується впорядкування, вимірювання та аналізу соціальних та економічних наслідків урядової та підприємницької поведінки. Відповідно до цього визначення, соціальний облік розглядається як такий, що охоплює і розширює сучасний бухгалтерський облік. Традиційний бухгалтерський облік обмежується окремими економічними наслідками - у фінансовій, управлінській сферах, чи/або/та сфері національного, фінансового, управлінського чи національного доходу. Соціально-економічний облік розширює кожен з цих сфер, включаючи соціальні наслідки, а також економічні ефекти, які наразі не враховуються» [9]. Розглянуті терміни «соціального обліку» демонструють спільні риси розширення сфери бухгалтерського обліку та намагання взяти до уваги ширше коло зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

В бухгалтерському обліку підприємства суб'єкт господарювання є центром вимірювання, а в соціальному обліку немає конкретного суб'єкта господарювання чи підприємства. Суб'єкт соціального обліку змінюється залежно від обставин і визначення поняття «суспільство» і основна увага приділяється діяльності,

пов'язаній з економічною одиницею [9].

В той же час різні частини соціального обліку поєднуються з елементами бухгалтерського обліку в його нинішньому розумінні, і розглядається як підмножина соціального обліку (рис. 2).

Відповідно до рисунку, зазначимо, що вимірювання соціального обліку здійснюється з точки зору суспільства або певної підгрупи суспільства, або з точки зору певного органу або певної групи населення [10]. Бухгалтери можуть допомогти менеджерам зрозуміти екологічні та соціальні наслідки бізнес-операцій і порівняти їхні корпоративні, соціальні та економічні показники. Це вимагає подальшого розширення їхньої ролі та певної адаптації інструментарію управлінського обліку, але бухгалтери довели свою здатність розвиватися у відповідь на зміни як в середині, так і навколо організації, як наступний етап еволюції [11].

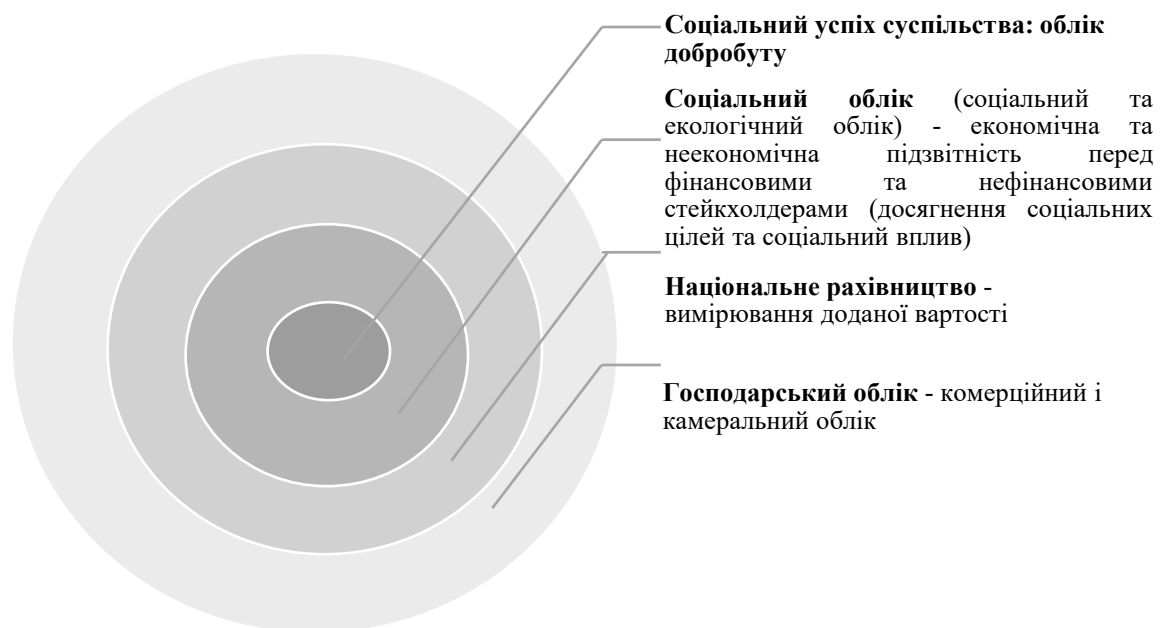

Рис. 2. Бухгалтерський облік як підвид соціального обліку

Джерело: [7, С. 36]

Соціальний облік можна охарактеризувати як процес формування систематизованої, релевантної інформації, що характеризує соціально відповідальну діяльність суб'єкта господарювання та спрямована на прийняття соціальних рішень в межах концепції сталого розвитку підприємства [12, С.201].

Порівнюючи соціальний та фінансовий облік варто чітко їх розмежовувати (таблиця 1). Хоча обидва види обліку є важливими для підприємства. Фінансовий облік зорієнтований на фінансові показники та призначений для фінансового управління, тоді як соціальний облік формується на соціальних та екологічних аспектах діяльності підприємства та має на меті забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності.

Таблиця 1

Ключові відмінності між фінансовим та соціальним обліком

	Фінансовий облік	Соціальний облік
Інформація в основному створена для	Акціонери, інвестори, кредитори, урядові органи, фінансові аналітики	Зацікавлені сторони (стейкхолдери, місцеві громади, споживачі, співробітники, клієнти та уряд та інші)
Орієнтація на	Фінансові показники (прибуток, витрати, активи, зобов'язання тощо)	Соціальні та екологічні показники (вплив на собівартість, трудові умови, захист довкілля тощо)
Призначення інформації	Для запису фінансових результатів за період і фінансового стану на кінець цього періоду	Крім фінансових факторів, він інтегрує соціальні фактори. Наприклад, наскільки добре він використовує соціальні ресурси
Використовується для	Прийняття фінансових рушень, оцінка фінансової стабільності та відображення фінансової діяльності підприємства	Оцінки соціальної відповідальності підприємства, визначення його впливу на оточення середовища, виявлення соціальних проблем та розробки стратегій вирішення.
Правові вимоги	Обов'язковий	Не є обов'язковим
Природа інформації	Фінансова	Фінансова і нефінансова
Формати	Фінансові звіти компанії відображають правдиву та достовірну інформацію, сформовані відповідно до вимог стандартів бухгалтерського обліку та законодавства держави	Формат не визначено
Період часу	Історична перспектива	Як історичні, так і майбутні
Обмеження	Відсутність повного розкриття фактів	Не дуже корисний для фінансових інвесторів

Джерело: сформовано автором

Традиційні системи фінансового обліку не можуть впоратися зі складністю сучасних вимог управління. Щоб вирішити ці проблеми, зазвичай варто

розкривати нефінансові показники, які визначають як економічну, екологічну, соціальну та управлінську інформацію. Ці показники характеризують, як підприємство враховує та поєднує соціальні, екологічні питання з правами людини, що пов'язані з повсякденною діяльністю підприємства. Підприємства мають значний вплив на навколишнє середовище та соціальну сферу, тому вони повинні бути соціально відповідальними.

Саме поєднання трьох основних складових життя суспільства: економічної, соціальної та екологічної, втілюється в концепції сталого розвитку, описує взаємозв'язок між соціальними та екологічними наслідками господарської діяльності компанії для певних груп інтересів та суспільства в цілому, і є важливим елементом корпоративної соціальної відповідальності. Саме такий підхід слугуватиме інструментом забезпечення збалансованості у поданні облікової інформації про соціальну відповідальність бізнесу, окремі соціальні аспекти, екологічні чинники розвитку та перспективи підприємства (рис. 3).

Рис. 3. Компоненти соціального обліку

Джерело: [4, р.6]

Розглядаючи компоненти соціального обліку (рис.3), зазначимо, що вони включають різноманітні аспекти діяльності підприємства, що стосуються його соціальної відповідальності та впливу на співтовариство і довкілля. Так, економічні аспекти включають фінансові показники, пов'язані з соціальною

відповідальністю, зокрема: витрати на соціальні програми, благодійність, інвестиції у співтоваристві тощо.

Соціальні аспекти визначаються впливом підприємства на співтовариство, включаючи трудові відносини, стандарти праці, дотримання прав людини, рівність та різноманіття.

Екологічні аспекти стосуються впливу діяльності підприємства на довкілля, включаючи викиди в атмосферу, водойми, забруднення ґрунту, використання природних ресурсів та заходи з екологічної безпеки.

Стратегічне управління охоплює розробку стратегій та планів діяльності з урахуванням соціальних та екологічних аспектів для досягнення сталого розвитку та соціальної відповідальності.

Зазначені та інші компоненти дозволяють підприємствам аналізувати, вимірювати та звітувати про свою соціальну відповідальність, сприяючи створенню позитивного впливу на суспільство та довкілля.

Відповідно до функціонального призначення, систему соціального обліку слід розглядати в контексті облікових підсистем, що характеризують стан і використання трудових ресурсів. З точки зору такого підходу соціальний облік можна розглядати як напрям в бухгалтерському обліку, що розширює межі бухгалтерського обліку, розкриває факти господарської діяльності в обліку соціальних витрат, економічних та екологічних заходів з метою прийняття ефективних управлінських рішень щодо впливу підприємства на суспільство, адаптованих до вимог зовнішнього та внутрішнього середовища.

Висновки. Узагальнюючи вище викладене, можна дійти висновку, що сучасний соціальний облік повинен поєднувати в собі елементи обліку соціальної відповідальності бізнесу, екологічних наслідків діяльності та відповідних цілеспрямованих заходів, а також формування облікової інформації в контексті сталого розвитку.

Також варто зазначити, що соціальний облік допомагає:

- підприємствам розуміти їхній вплив на співтовариство та довкілля і розвивати стратегії, які сприяють сталому розвитку, включаючи управління ресурсами, захист навколишнього середовища та підтримку соціальних програм;
- підвищити конкурентоспроможність підприємства, які прагнуть бути соціально відповідальними, залучаючи більше клієнтів, інвесторів та талановитих співробітників. Завдяки таким діям споживачі та інвестори стають більш усвідомленими щодо соціальних та екологічних проблем;
- підвищити репутацію та довіру до підприємства, що допомагає розширити ринок та залучити нових інвесторів та партнерів;
- ідентифікувати соціальні та екологічні ризики, що пов'язані з діяльністю підприємства та дозволить прийняти належні заходи для їх управління та зменшення. Ризики та управління ними може включати в сфері збереження праці, етичного ведення бізнесу та виробничого процесу.
- підприємству виконувати вимоги законодавства країн, які вимагають від підприємств звітувати про свою соціальну відповідальність та екологічні показники і дотримуватись відповідних стандартів.

Література

1. Герасименко О. Соціальний облік та нефінансова звітність як інструменти реалізації соціальної відповідальності. Вісник Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2012. Вип. 137. С. 39-42.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_137_11
2. Torrecchia, P. (2013). Social Accounting. In: Idowu, S.O., Capaldi, N., Zu, L., Gupta, A.D. (eds) Encyclopedia of Corporate Social Responsibility. Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-642-28036-8_191
3. Dilley, S.C. (1975). "Practical Approaches to Social Accounting", CPA Journal, February, pp.17-21
4. Lavrova-Manzenko O.O. et al. Accounting for social responsibility of business in the context of sustainable development (2023) IOP Conf. Ser.: Earth

Environ. Sci. 1254 012120. 2023. doi:10.1088/1755-1315/1254/1/012120.

5. Jai Tater: Social Accounting: A Critical Analysis of its History & Development, Importance and Challenges. Indian Journal of Business Administration (IJBA) Volume 15, Issue 2, July - December 2022, pp. 40-42

6. Miller, S. (2020). Generally accepted accounting principles. Greater Washington Society of CPAs. <https://www.nonprofitaccountingbasics.org/accountingbookkeeping/generally-accepted-accounting-principles>

7. Eerma, D. (2014). A bookkeeping approach to social accounting for a university faculty: the case of the University of Tartu

8. Полянська О.А., Чабанюк Соціальний облік в контексті концепції сталого розвитку підприємства. Житомир: Поліський національний університет . 2018. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/260.pdf>

9. Mobley, S.C. (1970). "The Challenges of Socio-Economic Accounting," Accounting Review. (October, 1970), pp. 762-768

10. Seidler, J.L. (1975). "Introduction: The Nature of Social Accounting." In: Social Accounting:Theory, Issues, and Cases. Seidler, J. L. and Seidler, L. L. (eds), Melville Publishing Company, Los Angeles, California, pp. 1–13.

11. Feeney, O. (2021). Accounting in a Social Context. IntechOpen. 2021. doi: 10.5772/intechopen.99911

12. Гуцаленко Л.В., Мулик Т.О., Миськів Л.П. Розвиток соціального обліку: перспективи та виклики. Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць. Випуск 2 (43). К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2021, С.198-206.

References

1. Herasymenko, O. (2012), "Social accounting and non-financial reporting as tools for implementing social responsibility",. *Visnyk Kyivskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka.*. vol. 137. pp. 39-42, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2012_137_11 (Accessed 05 April 2024).

2. Torrecchia, P. (2013), "Social Accounting", Encyclopedia of Corporate Social Responsibility, Springer, Berlin, Heidelberg. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-28036->

3. Dilley, S.C. (1975), "Practical Approaches to Social Accounting", CPA Journal, February, pp.17-21
4. Lavrova-Manzenko, O.O. (2023), "Accounting for social responsibility of business in the context of sustainable development", IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci. 1254 012120. doi:10.1088/1755-1315/1254/1/012120.
5. Tater, J. (2022), "Social Accounting: A Critical Analysis of its History & Development, Importance and Challenges", Indian Journal of Business Administration (IJBA), Vol. 15, Issue 2, July - December, pp. 40-42
6. Miller, S. (2020), "Generally accepted accounting principles", Greater Washington Society of CPAs, available at: <https://www.nonprofitaccountingbasics.org/accountingbookkeeping/generally-accepted-accounting-principles> (Accessed 05 April 2024).
7. Eerma, D. (2014), A bookkeeping approach to social accounting for a university faculty: the case of the University of Tartu.
8. Polianska, O.A. and Chabaniuk, O.M. (2018), "Social accounting in the context of the concept of sustainable development of an enterprise", *Zhytomyr: Poliskyi natsionalnyi universytet*, available at: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/260.pdf> (Accessed 05 April 2024).
9. Mobley, S.C. (1970), "The Challenges of Socio-Economic Accounting", Accounting Review. (October, 1970), pp. 762-768
10. Seidler, J.L. (1975). "Introduction: The Nature of Social Accounting.", Social Accounting: Theory, Issues, and Cases, Melville Publishing Company, Los Angeles, California, pp. 1–13.
11. Feeney, O. (2021), "Accounting in a Social Context", IntechOpen. doi: 10.5772/intechopen.99911
12. Hutsalenko, L.V., Mulyk, T.O. and Myskiv, L.P. (2021), "Development of social accounting: prospects and challenges", *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky. Zbirnyk naukovykh prats*, Vol. 2 (43), pp.198-206